

REMISSYTTRANDE

Datum
2023-02-02

Dnr
2022/7518

Regeringskansliet
Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.da@regeringskansliet.se

Sveriges Advokatsamfundets hemställan ”Höjning av straffavgiften – 8 kap. 7 § tredje stycket rättegångsbalken”

(Departementets diarienummer Ju2022/02277)

I arbetsgruppens slutrapport konstateras att det finns en risk för kollisioner mellan den tilltänkta straffavgiftsnämndens och Högsta domstolens prövningar om ett beslut från disciplinnämnden överklagas av såväl den enskilda advokaten som av Justitiekanslern. Enligt förslaget ska sådana situationer hanteras genom att ärendet hos straffavgiftsnämnden vilandeförklaras till dess att Högsta domstolen har prövat Justitiekanslerns överklagande.

Att det tilltänkta prövningssystemet öppnar upp för parallella processer är visserligen inte invändningsfritt. Ur ett samhällsekonomiskt perspektiv är dock inrättandet av en särskild straffavgiftsnämnd att föredra framför att Högsta domstolens resurser tas i anspråk för att hantera enskilda advokaters överklaganden. Så som straffavgiftsnämnden är tänkt att organiseras kommer den också att vara väl lämpad för sin uppgift. Att straffavgifts-ärendena hanteras inom advokatsamfundet ligger också i linje med den allmänna utgångspunkten att tillsynen över advokatväsendet i första hand ska utövas av samfundet självt.

Justitiekanslerns tillsynsuppgift har till syfte att tillgodose allmänna intressen och att bereda samhället ett visst inflytande över den disciplinära delen av advokatsamfundets verksamhet. I linje med detta har det hos Justitiekanslern utvecklats en praxis där beslut från Advokatsamfundets styrelse eller disciplinnämnd endast överklagas i vissa särskilda hänseenden. Överklagande till förmån för en enskild advokat eller storleken på en påförd straffavgift sker i princip inte. Det framstår därför som osannolikt att Justitiekanslern skulle nyttja sin klagorätt över den tilltänkta straffavgiftsnämndens beslut, om det inte är en fråga av principiell vikt. Någon reell risk för att samma ärende ska komma under Högsta domstolens prövning två gånger kan därför inte anses föreligga.

Mot denna bakgrund tillstyrker Justitiekanslern förslaget om inrättandet av en särskild straffavgiftsnämnd.

I övrigt har Justitiekanslern inte några synpunkter på förslagen.

Ärendet har föredragits av Anna Palmfjord Smitt. I ärendets beredning har även byråchefen Daniel Kjellgren deltagit.

Mari Heidenborg

Detta yttrande har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.